

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési díj:
 Egy évre . . . . . 6 for.
 8 hóra . . . . . 4 " "
 4 hóra . . . . . 2 " "

FELVIDÉK

Hirdetések
 a legjutányosb áron közöl-
 tetnek:
 bélyegdíj: minden beikta-
 tásért 30. kr. fizetendő.

VEGYES TARTALMU HETILAP

8

**az ung-megyei gazdasági egyesület, az ung-szerednyei borászati társulat,
 és az ungmegyei takarékpénztár**

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az előfizetési díjak, kéziratok, s reklamatiók a kiadó-szerkesztőhöz küldendők. Lakása Szobránczi utca 913 szám.

Első évi folyam

12. szám

Unghvár, július 18. 1863.

**Zemplénmegyei szántás-és lóver-
 seny.**

E lapok hasábjain már megemlítettett ugyan, hogy Zemplén megye is rendezhetne egy ló-versenyt; mindazonáltal nem lesz felesleges ha előhuzzuk, hogy bár ezen eszme még nem jöhetett elő ez évi gazdasági gyűléseink tanácskozásaiában, annak keresztülvitele felől — már többen gondolkoztak, s a legközelebb tartandó igazgatóválasztmány ülésében, mely a jelen évi aszályos időjárás áldozatául esett vidékek gyámolítása végett hivatik össze; elő fog az vétetni: s Zemplénmegye, mely első általános kiállításával hátra nem maradt, ezen lóversenyben is helyt fog állani.

Az ez évi második szántásverseny a szüret idejére van téve a hegyaljára, legalkalmatosabb lenne tehát ezen lóversenyt, ugyan azon napra, és helyre tűzni ki, s miután a versenytér Mád vidékén leendő, ez alkalomra oly napot választani, melyen a mádi bálók szoktak tartatni, hogy azon híres régi mádi bálók at, melyekre oly sokan szívesen emlékeznek vissza, legalább némiképen visszaidézhesük ezen időszak számára, melyben vajmi kevés embert, s vajmi kevés ok, buzdit jó kedvre és vigadásra.

Régi időkből egy példabeszéd is maradt fenn a mádi bál, pócsei búcsu, és debreceni vásárról, mely a mádi bálók híres nagyságáról tanuskodik; mai időben őrsek a bálók. S ha legalább más öszvejövétel pótolná ezen mádi-bálokat? de nincs semmi nyilvános öszvejövétel s a régi patiarchális élet így lassan lassan kimulik a világból, s megérjük, hogy fiataljaink nem fogják megyebelieiket ösmerni sem, ha csak nem a szomszéd megyékbeni öszvejövetelekből. —

Azért, legyen szántás-és ló-verseny, s hogy mulatságról is gondoskodjunk, legyen Mádon tánc-estély is. Avagy nem méltányos dolog-e hogy a szép nemnek is szerezzünk mulatságot? A kaposi verseny mily derék mily szép volt, a verseny után, a férfiak vig lakomában részesültek, míg a távol s közletről oda se reglett hölgy-koszoru szépen haza mehetett; ez az egy nekem nem nagyon tetszett.

Nagyon jól van, rendezzünk a férfiak számára Mádon verseny után lakomát, de előbb gondoskodjunk arról is, hogy a nőket is terített asztal várja, aztán finom hegyaljai nektár, estve pedig mulassunk.

A lóversenyt illetőleg nem vagyok ugyan jogosítva az egyesületnek tervezetet készíteni ezen versenyre, de miután e tárgyban többekkel szóltottam s kívánatos, hogy az megvitattassék, előterjeszem itt azon tervezetet, melyet az igazgató-választmány-

nak benyújtani szándékozom, — annival inkább, miután már többen, bizván a biztos sikerben — nálam részint futtatási szándékukat feljegyeztették, részint forma szerinti nevezéseiket benyújtották, mi egy szép siker biztos reményére is feljogosít.

Ló-verseny tervezete:

I. Mezei gazdák dija (3 egyesületi dij) 1-ső 2-ik és 3. ló számára, 1 angol mértföld 800 öl.

II. Asszonyságok dija. Zemplénmegye hölgyei által kitüzendő dij. 1 s fél angol mf. ürlovarok színeken; futhat minden egyesületi tag; teher: 3 éves lónál 110 font idős 120 font, telivér 5 ftal, mén 5 ftal, pályán nyertes 165 ftal, több; tétel 10 ft a tétős fele a második lóé-fuss vagy fizess.

III. Lovász dij. Egyesületi dij. Futhat minden a megyében nevelt ló a tulajdonos lovásza alatt. 1 angl. mf.

IV. Akadály-verseny, 1 s fél angol mf. 6 akadály kopás társulati dij, 10 ft tétellel, melynek fele a második lóé, suly mint a II. versenynél fuss vagy fizess. ür-lovarok színeken.

V. Községi mén-verseny. Társulati dij 1 s fél angl. mf. futhat minden zemplénmegyei község ménlova.

VI. Ivadék-verseny. Tét-verseny 1 angl. mf. futhat Lytl Harry gr. Andrassy Aladár híres ménlovának Zemplénben nevelt minden ivadéka, tét 20 ft. fele bánat, suly mint a II. versenynél.

VII. Ügető-verseny, két kis lovas fogatokkal, fogadásból bejelentve Batta Pál, Orosz Sándor, Viczmándy Moric, Pilissy Ferdinánd urak által 2 angl. mf.

Nevezések.

1 Az asszonyságok díjára:

Gr. Sztáray Antal, 5 é. sga. arabkancája. Irma bábolnai Aszlan faj; sárga test, kék ujj és sapka.

Dráveczky Aurel 6 év p.k. Junó, apja Blood Royal; kék fehér esikos test és sapka.

Jelentkeztek ezen futásra:

Batta Pál, Szirmay Gyula, Giczey József

2. Akadály versenyre

Nevezések:

Gr. Sztáray Antal 5 év félvér s.k. menyecske, apja Mystre Green, anyja Pörge; színek mint az előbbeniben.

Dráveczky Aurel, Junó-mint előbb.

Jelentkeztek:

Gr. Szirmay György

Szirmay Gyula

Orosz Sándor

Gr. Sztáray Antal még egy más lóval. Ez ugyan még mind filius ante patrem: s én ezer boesánatot kérek Zemplénmegye díszes hölgyeitől és a kopász társulattól hogy előbb tervezek ily díjakra versenyt, sem mint azt reám bízták volna, de ha valamelyik ezen versenyek közül létre

nem jöhet; a rendes program készítése alkalmával is van idő, azon segíteni, itt csak az van följegyezve mit tehetne Zemplén-megye gazda közönsége, a ló-nevelés szempontjából; midőn verseny-szántásra elegendő díjakkal rendelkezhetik és e részben hivatásának meg is felel.

BORONKAY LÁSZLÓ.

**Eszmefuttatások a polgáriaso-
 dásról.**

IV.

Ha valaki valamely dolgot birni óhajt, kész azért áldozatot is hozni, hogy megszerezhesse. Vagy valamely birtokában levő előbbeni munka eredményétől fosztja meg magát érte eszerében, vagy ha ezen áron az általa ohajtott tárgy meg nem szerezhető úgy újabb munkára szánta el magát érte. Készít és tesz valami olyast a mire másoknak szükségük van, kiktől eszerében azt kaphatja a mire neki van szüksége. Így egymásnak és egymásért dolgozva és termelve sokkal többre mehet az emberiség, mintha tagjai mind külön külön látnák el magukat. Ezt tapasztalták az emberek, látva azt, hogy, egy oly ember, kinek ruháit, házi eszközeit és butorait, kizárólag azok készítésével foglalkozók csinálták; sokkal jobban van ellátva mint egy másik, ki Robinsonként minden szükségeseit önmaga készíté. A tapasztalásból okult az emberiség, s iparkodott a társadalom szükségelte munkálatokat, szakmánként osztani fel tagjai között. Ma már a társadalom egész rendszere a munka elosztáson alapul, s ettől függ tovább fejlődése. — Mindenek előtt ez volt apja a eszerének.

Munkája gyümölcseiért eszerében mindenki a lehető legtöbbet szeretne kapni másoktól azon cikkekből, melyekre neki szüksége van. Ugy de gyakran megtörténik, hogy másoknak nincs éppen szükségük azon tárgyakra, melyeket valaki piacra hoz; vagy az ő vágyainak nem felelnek meg azon tárgyak melyeket az öveitért eszerében akarnak neki adni; vagy végre piacra hoz bizonyos tárgyat valaki s azért számos különfajú apróságokat vágyik megszerezni, ezek mind olyan körülmények, melyek között segéd eszközök közbe jötte nélkül a esere csak nem lehetetlen. Mennél inkább haladott előre a társadalom, annál inkább sokasodtak a eserék, s annál inkább kezdték érezni az emberek, szükségét egy oly valaminek, mely magát az értéket általánosságban képviselje, mely mindenki által szívesen elfogadtassék eszerében bármiért is, és a mely mindenütt közvetíthesse a eseréket az által, hogy a tárgyak viszony-

lagos értékét határozott mennyiségekben lehessen általa kifejezni.

Legalkalmasabbaknak találtattak e célra a nemes érecek, melyek minden más dolgoknál kevésbé vannak az idő viszonyosságainak alávetve; könnyen eloszthatók kisebb részekre, a nélkül, hogy ez által becsükből és tulajdonságaikból veszítenének; előállításuk mennyiségükhöz képest igen sok fáradságba kerül, s így kis darabban igen sok munka eredményét képviselik. Mind ezen tulajdonságai a nemes éreceknek ugy hatottak az emberekre, hogy az aranyat és ezüstöt mindenki óhajtott birni; s egyes e célra átalakított darabjait ezen nemes éreceknek mindenki hajlandó elfogadni úgy, mint egy bizonyos meghatározott mennyiségű érték képviselőjét: az az mint készpénzt.

Pénzért mindenki szívesen becseréli mindazon dolgokat, melyeket mások szükségének fedezésére készített avagy termelt, mért tudja hogy viszont ő is kielégitheti az által szükségét másoktól. Azon mennyisége a pénznek, melyet valamely dologért adunk, hogy annak birtokát megszerzhessük árára azon dolognak. Midőn pénzért becserélünk valamely tárgyat, akkor eladjuk azt; midőn pedig pénzt adunk valamely dologért, akkor megvesszük azon bizonyos dolgot.

Minél több munka és fáradságba kerül, valamely dolog elkészítése vagy termelése, annál kevésbé lesz tulajdonosa hajlandó attól olesó áron megválni: annál becsesebb lesz az. Másrészt mentül inkább megfelel valamely dolog az emberek szükségének és vágyainak, annál hasznosabb az. Minden tárgynak értéke e két tekintetbevétel által döntetik el. Ha sokan vannak, kik vala-

mely dolognak birtokára vágnak, avagy ha sok munka és fáradságba került előállítás, ugy értéke nagyobb leend, — ha ellenben előállítás aránylag kevésbe kerül avagy ha kevesen vannak kik birtokára vágnak, ugy értéke kisebb leend.

Ezekből látható hogy a dolgok ára és értéke soha sem általános, mindig csak viszonylagos: alá van vetve mindazon befolyásoknak, melyek az emberek izlése és gondolkodására befolyással vannak; gyakran a legkérelhetlenebb szükség, gyakran a jó vagy rossz szenvedélyek által határozatják el; — s változik idő hely és körülményekhez képest.

A csere által fejlődött ki a pénz használata, mely most már annyira általánossá és oly nélkülözhetetlenné lett, hogy pénz nélkül megakadna a társadalomnak óriási gépezete; — és megakadna a kereskedés; melynek jótékony befolyásáról szólanom sem kell. A munkahasznai növekednek a pénz használata által; mert nem csak hogy legtöbb nemü termék ha pénzért nem cseréltetnék be, s át nem adatnék a használatnak a kereskedés által, hát elromolna, és haszatalan volna megtakarítása; de még azon tárgyaknál is, melyek kevésbé vannak kitéve az idő viszonyosságainak azt eszközli a pénzérti becserélés, hogy nemesak hogy felhasználhatik az újabb termelésre; de azonnal kamatozik is tulajdonosának. Ezen kamatok megtakarításából keletkeznek az újabb tőkék, melyeknek egyik főtürekvésük az, hogy a mint halad a polgáriassodás, ugy növekedjék általuk azok száma, kik munkások és tőkebirtokosok egy személyben és fogyjon azoknak száma, a kik vagy csak pusztá vagyontalan munkások, vagy pedig munkátlanul élő tőkebirtokosok.

Mennél inkább elérte valamely nemzet — ezen soha tökéletesen elnemérhető egyöntetiséget; mennél kevesebben vannak tagjai közül a más zsoldjára rászorultak; és mennél kevesebben olyanok, kik henyélve élhetnek, annál biztosabb alapra van fektetve belső és külső szabadsága; s annál jobban megszilárdítva hatalma a többi nemzetek között.

BERNÁTH DEZSŐ.

A világ bolondságai s ferdeségei
című részint megirt, részint megírandó munkából.

Az öngyilkosság.

III.

Volt egy híres francia böles. Bölesnek mondok, mert becsületos tudós ember volt, boldoggá kívánta tenni az egész világot; nem lőtte föbe magát, megvárta, míg a bolondok nyaktól alá hurcolják. Az a francia böles azt állítá, hogy az öngyilkosság az üldözött erény menedéke, és igaztalanság volna az ilyen utolsó segédeszközétől megfosztani, vagy kárhozható. Nagy francia böles mondá e szavakat tagadhatatlan; de egy még nagyobb magyar böles (lehet hogy valami egyszerű szántóvető, kár hogy nevével nem szolgálhatok, csak azt tudom, hogy nem én voltam) tehát az a még nagyobb magyar böles azt találta ki szépszerűen, hogy: mennyit a kerék föl, annyit alá. Egy másik magyar böles (az sem én voltam) ismét azt mondá: ma nekem, holnap neked. Egy harmadik magyar böles (még mindig nem én) még rövidebben fejezte ki magát e két szóban: borura derü. Mindezekhez én csak azt mondhatom, hogy várjunk, türrünk, míg a kerék fölfelé is fordul,

TÁRGA

Szívemnek van...

Szívemnek van egy csodaszép kis virága,
Szébb, mint a nyiló tavasz legszebb rózsája,
Ragyogóbb mint a hajnal tünde csillaga,
Melytől sirva válik el a bús éjszaka.

E szép virág hona a tiszta szerelem
S csak azt mélyen érező szíveken terem.
Kértésze lánka te vagy, napja szép szemed,
Éltet adó harmatja, tiszta szerelmed.

Drágább az nekem a föld minden kincsénél
Jobban féltem őrzöm azt szemem fényénél.
Érzem! csak addig ragyog élttem csillaga,
A míg az leveleit el nem hullatja...

Oh! ha e szép viragot lányka öntözni
Keblemben, — hol az virít — el fogal jönni!
Annak legszebb bimbóját leszakítanám,
S égő szerelmemmel azt szüdbbe oltanám.

S ha az ottan majd szépen megfogamzanék,
S zöld levelek közt picit bimbócska nyílnék,
Oh! mi kéj volna hozzád szóló lelkennek
Szívöden nyílt bimbót, hozni szívemnek.

Nagyszombati Károly.

Szeretet és szerelem.

— Beszély. —

Halász Dezsőtől.
(folytatás)

— Nem innál még egy kis érmellékit?
— Évődött ismét a jókedvű Mari, boros poharat nyújtván neki, — hiszen tenéked mint költőnek jogod van a boritalhoz!
— Ugyan édes Mariskám minék bántod!
— Szólt az anya feddőleg.

— Hagyj békét kérlek, bánom hogy annyit is ittam; de azért hiába gunyolsz, mert én csak azért sem vagyok részeg, csak egy kissé szédült a fejem az imént, de már nem szédül, én is dalolni fogok veletek. Melyiket kezdjük?

Jaj be búsan harangoznak, temetnek...
indítványozá a búsu szomoru érzelmeitől megkapott Sándor. A férfiak elnémultak, csak a három nővérnek szépen egymásba olvadó lelketrázó hangjaik zengének föl az éjfélnék siri csöndességű rémletes órájában s mennyi fájdalom szölamlott meg kiváltképen a következő sorokban:

Felvan írva a koporsó oldalán
Itt nyugszik egy boldogtalan kis leány.

Azt irták rá boldogtalan kis leány,
Pedig boldog ezután lesz igazán:
Sötét hantok alá fogják temetni...
Ezután csak lelkével fog szeretni!

II.

Bizalmas percek.

Hónapok multával ugyanazon szobában,
hol az említett bucsúestélyt tarták, a sötétzöld színű bőrrel fűdött pamlogon ülnek egymás mellett Nina kisasszony és költő barátja.

— Ma jöttél és holnap már ismét eltávolzol, édes jó Sándorkám, — mondá a leány szomoruan lefüggesztett füvel. — Tehát te boldog vagy: szerelmed viszonzatják! Oh ha tudnád mennyire örvendek boldogságnak, bizonyosan nem néznél reám ilyen szánalmas tekintettel. Nem itéllek meg. Nem mondom, hogy nem éreztél úgy, amint előttem hónapokkal ez előtt nyilatkoztál. Sokkal nemesebb lelkűnek ismertelek minthogy fölvehetném rólad, hogy tetetett érzelme hangzának a te szerelmet nyilvánító szavaidban; de engedj meg édes Sándorkám őszinte szavaimnak, midőn kimondom, hogy tégedet saját szíved csalt meg: baráti érzelmeidet szerelemnek nézted. Csatlakoztál bennem is. Azt hitted hogy szerelem lángol irántad szívedben, s én hogy az ellenkezéről meggyőztelek, azért tudtam oly kegyetlen lenni, hogy a bucsúcsókot megtagadtam volt tőled, Bocsánatomat kérted. Ellenem nem vétkeztél; de ha vétkeztél volna is megbocsájtanék neked, hiszen mint költőt oly nagyon oly kimondhatlanul szeretlek s büszke vagyok barátságodra.

— Büszke volnál barátságomra? Oh hiszen azt oly nagyon megérdemled! sőt inkább méltó volnék reá hogy megvess, és barátságomat, a mely néked csak fájdalmakat terem, megátkozzad. Ninám, édes Ninám érzem hogy bűnös vagyok s épen teellened kellett vétkeznem, aki vallomásaim után méltán számíthatál az én örökös szerelmemre.

— Soha!

— Jól mondád: baráti érzelmeimet szerelemnek néztem; de hogy benned is csatlakoztam volna, oh azt alig hiszem. Szólj igazat édes barátnóm! Én valami kegyetlen gyöngegséget sejtök szavaidban, magad iránt. Nem

tűrjünk holnapig, tűrjünk derűg, tudván, hogy „tűröké és szenvedőké a menyeknek országa,” tudván továbbá, hogy „a türelem rózsákat terem.” Ez utolsó állítást nem tudom bizonyosan, nem én találtam-e ki, de hogy igaz, azt hosszú éveken át tapasztaltam. A türelem annyival jobb fegyver a francia bölcsésnél, amennyiben az nemcsak megvéd bennünket az üldözőtől, hanem őt még hatalmasan is sérti; holott a francia bölcső csak magunknak árt, megfoszt bennünket a rózsáktól, ellenségünknek pedig nem érdemlett diadalt szerez.

A mi a francia bölcsőletti, sajnos, hogy az erénynek üldöztetni kell, kimondhatatlan sajnos és furesa, de ki tehet róla, ha mégis úgy van? Ámde szerintünk mindig csak gyarló erény az, mely egyéb orvoslásban, nem talál menedéket, mint az öngyilkosságban, mely utoljára is minden bűn, bolondság, erénytelenség legnagyobbika! Leverhetnek bennünket, rabszolgákká tehetnek elleneink, bemocskolhatják jó nevünket, hírünket; letéphetik babérainkat, földönfutókká tehetnek, mindazáltal csak az bizonyul be, hogy kevésbé vagyunk erősek, ügyesek, vagy családok, kevesebb szemtelenek, alattomosak, veszekedők, vagy éppen vérengzők; de erényeinkből kiforgatniok nincs erejük, nincs hatalmuk! Az erény erény marad a máglyán, bitófán, erény a hóhér pallosa alatt; erény, melynek hüvelyét porrázuzhatják, megsemmisíthetik, de ő föltámad halottaiból, bejárja a világot, meghódítja a szívek millióit, megszügyeníti a bakókat, kik földönfutóvá tették, és alkot magának birodalmat, királyi trónt és él, uralkodik mindörökké.

(Vége köv.)

TOMOR FERENC.

akarod hogy miattad epekedjem, miattad szenvedjek, miattad terhelje lelkemet az önvád. Elakarnád hitetni velem, hogy azon magasztos érzemény, melyet szemecidből kisugárzani láttam, nem a szerelemnek fényessége volt, hanem csak a barátságé. Szenvedni akarsz helyettem is!

— Rosz ember! nem hiszesz tehát szavaimnak! Megálj, meggyőzlek. De várjunk még egy kissé. Olyan nehéz a szívnek elárulni egyetlen egy legjobban rejtegetett titkát még legmeghittebb barátunknak is. — Add ide csak kérlek madélután írott kedves költeményedet, a mit az imént oly hosszas kéresemre mutattál meg, hadd olvassam át még egyszer. Azt hitted hogy nekem majd fájni fog annak átolvassása? pedig dehogy fáj! Oh ha tudnád mennyire kedves én előttem azon tudat, hogy te boldog vagy, s mily nehezen esett volna most arról győződnöm meg, hogy irányomban érzelméd, a mit sohasem tudtam teljesen hinni, csakugyan szerelem volna: oh mert azt én nem viszonzhatnám s ez lenne az én legnagyobb boldogtalanságom.

Nina kezébe vette ez alatt az átnyújtott szerelmi költeményt s meg nem állhatta, hogy annak ezen versszakát fennhangon ne olvassa föl: —

Visszatértem ismét. Mindhiába mostan
A te forró csókod,
A ki boldogtalan szívvel távozott el,
Visszatért mint boldog
Hallod-e a szívem dobogása minő
Zajoson vágy vissza,
A hol a viszonzott szerelemnek mézét
Első csókban szívta!

Hogy a Felvidék hasábjain a fővárosból valami újat, örvendetést nem közölhettek, az alföldi nyomor előidézte hangulat, a társaséletrétegeit a megdöbbenésig minden irányban megzsibbasztó tespedés az oka.

A fővárosi sajtó, — mely pedig élénk figyelemmel kíséri az alföldi állapotokat, nem adhat fogalmat az inségről, mely szemünk elé tárul ott, hol éppen az addigi bőség a mostani nélkülözést elviselhetlenné teszi. — Hogy az előbb gulyás nyájtól népes puszták most elhagyottságukban a hőségtől, nagyjából letarolva állanak; hogy az emberek a legvégső elkeseredéssel elhagyták lakhelyeiket, hogy az elvesztegetés dacára is megmaradt állatok a legborzasztóbb inségnek vannak kitéve, mindennek látása a legsomorubb érzelmeket idézi fel. S ha a jövőre arra gondolunk, hogy mivel dolgozza majd meg s veti be földjét az inség látogatotta vidék gazdája: megsemmisítve látjuk a nemzet egy részének tökéjét munkás kezekben, beruházása s vagyonában. — Csekély segélyzések, a multra vonatkozó elkésett tanácsok itt nem segíthetnek. Országos együttműködést igényel a vész. Unghegye méltán várja el gazdasági egyesületétől, hogy mutassa ki részére az irányt, mit követnie kell. —

A sujtolt vidéken az óztként előtűnő szerencsésebb gazdaságok (hová örömmel sorozhatjuk a már megyékben is gazdasági nemesebb törekvéséről ismeretes P.F. barátunk hevesmegyei birtokát) az önma-

gukról eddig gondoskodni képesített gazdák, figyelmünket nem szoríthatják pusztán az elhagyottak segélyzésére; de okvetlenül a közgazdasági tényezőkről is kell vállvetve gondoskodnunk, melyek a baj hosszabb időre elterjedésének elejét vegyék.

Egyesek az irodalom, gazdaság s pénzügyek köréből, a sujtolt vidékek ügyét nagy eréllyel karolták fel s dolgoznak az országos hitel megalapításán. Ez utóbbi különösen sokat segíthet, mert a hitel egyedül teszi lehetővé a kárt-szenvedetteknek a legszorgosabbak megszerzését saját s állataik fenntartására.

S valóban a magyar földhitelintézet kezéből a hitel, úgy látszik gyorsan s olcsón megszerezhető lesz.

A földbirtok hitelének kedvező megoldásától várja az itteni üzlet s kereskedői világ is helyzete javulását, a melyre valóban szükség volna a fővárosi élet s érület éberségének érdekéből is; mert a pangás s nem az egyeseknél nagyban felkapott külföldiszokások s divatnak akarjuk tulajdonítani az itteni közszellem hanyatlását, sok előbb részvétellel felkarolt ügy körül.

Vezerle Zsigmond.

Ungvári vizsgáló

(vagy amolyan nyílt levél féle is.)

(folytatás.)

És ha már politikáról szólunk, azt sem találjuk rendiben, hogy a nem speculativus unghvári polgár, hetivásár alkalmával kilenc órákor reggel, sokszor már drága pénzen sem vehet krumplit, gabnát, legfeljebb hagymát vagy torzsás retket, mert a speculánsok mind

— Minő édes szerelmi hangok ezek, mennyivel több melegség van ezen néhány sorban is, mint hozzám írott szerelmi dalaidban; itt a valódi szerelem szólalt meg lantodon. Boldog vagy Sándor, te megtaláltad azt a kit kerestél, lelkednek rokon felét, te nem esalatozol meg többé saját szíved érzelmeiben, most már valóban szerelmes vagy; hiszen csókomban is forró szerelmi csókot véltél átérzeni, pedig bizony nem volt az más, mint egy nem egészen baráti ajak érintése, de te bizonyosan elábrándoztál, azt hitted akkor is nemde, hogy ő csokolt meg.

— Léhet, nem tagadom, oh hiszen szüntelen előttem lebegnek életemnek véle töltött legédesebb órái; de azért örömmel töltöm időmet nálatok is, az én kis költőm közelében a kit ezennel figyelmeztetek hogy beszélje el már nekem a mit megígért, szívének egyik legédesebb titkát, a szerelem történetét, mely által meggyőződöm, hogy nem én valék a választott, hanem más, akit előre is szívéből üdvözlök!

— Nem, — nem lehet, nem vagyok képes elbeszélni, — mondá a leány saját lelkeveli küzdelmének csöndesülése után, — nem beszélhetem el még tenéked sem az én legkedvesebb barátomnak; de várj, segítünk a dolgon; imé naplóm, ezt olvasd át s nem tiltom meg még azt sem, hogy a nevek elváltoztatásával egykor az én szomorú szerelmi történetkémet, ha talán kedved lesz reá, föl ne dolgozzad — halálom után. Ne félj, nem soká kell várnod: közelebb vagyok én már a sirhoz, mint gondolnád — megtörte lelkemet a fájdalom, mert én lelkemből szoktam dalolgatni, hogy:

Én is boldogtalan kis leány vagyok,
Érzem én is, nemsokára meghalok,

Azt szeretem kit szeretnem nem szabad,
Jobb is nekem ott a kemény hant alatt!

III.

Napló

Sándor szólani akart, de mit szóljon, gondolá magában, hogyan vigasztaljon ennyi fájdalmat. Ajkához vonta kezében nyugvó bal kezecskéjét, forró csókot nyomott arra, aztán az ezüstkapcsos kék bársony borítékba fűzött könyvecskét felöltönyének belső zsebébe rejtve, érzékeny búcsúszavak váltása után sietve távozott Ákos szülőinek háza felé.

Az udvaron barátjával találkozott, a ki a napi munkából haza érkezett napszamosoknak fizetését osztogatá szét, s a ki kevés idő múlva igen különösnek találta, hogy midőn vendége szobájának ajtaját akarta fölnyitni, azt zárva találta, s még különösebbnek midőn ezen szavakat hallá az ajtón keresztül:

— Boocsáss meg édes barátom hogy ez estét magamban akarom eltölteni, egy pár óráig hagyjatok békét, aztán majd átmegek hozzátok.

Zivatar volt keletkezében. A láthatáron sötét fellegek emelkedtek. A déli szél hordta a nyárutó havában bőségesen összegyülekezett port az utcák és országutáról. Egyet-egyét vilámlott a távolban, a menydörgés mindinkább közelben hangzott el.

(folyt. kövtek.)

elszedik orrunk elöl, az élelmi cikkeket.

De bosszankodhatunk a pécekre is, bizony derogálhat unghvári péceinknek amolyan silány kipfliket árulni. (Ne corrigálja szerkesztő hogy szarvas, majd találunk jobb szót annál) Ne menjünk Kassára vagy Pestre kipfliket nézni, de még Homonnára sem, már Nagy Mihályban is olyan kipfliket árulnak, hogy az unghvári elbujhat előle. — Azon csak így lehetne segíteni: „Ne együnk kipfliket a reggelihez, hanem vagy Özvegyi cukrásztól, vagy özvegy Apaticykynétől hozassunk a kávéhoz való izletesen készített kalácsot, vagy a kinek nem telnek, — piritott kenyérral (a mi a legjobb s egészséges is) igya a kávé, — különben eiberével is igen jó a piritott kenyér.

(folytatjuk.)

Csendhelyi.

Irodalom. *)

— Megjelent és szerkesztőségünkhöz be-
küldött könyvek és folyó iratok:

— „Sárospataki füzetek“ IV. és V. kötet. Protestáns és tudományos folyóirat. Kiadják a sárospataki ev. ref. főiskola tanárai, szerkeszti Antalfi János. Ára egész évre 6 fr.

— „Erdőszereti lapok“ VII. füzet. Szerkesztik Wágner Károly és Divald Adolf Selmecezen. Előfizetési ára egész évre 5 frt.

— „Egri népkönyv“ néhány egrimegyei pap közreműködése mellett és megbízásából szerkeszti Mindszenty Gedeon. Ára 20 kr

— Magyar váltó — s kereskedelmi törvény. Kézirat helyett a joghatóság számára kiadta: Antalfi János hites ügyvéd s jogtanár Sárospatakon. Ára 1 frt.

Vegyes hírek s újdonságok.

* Az unghvári országos vásár f. hó 20 és 21-kén fog megtartani.

* A magyar földhitelintézet az országos hatóságokkal és közhivatalokkal folytatandó levelezéseinek díjmentessége megadott.

* Hrabár István nyiregyházi g. k. lelkész a hivatástól járó 1200 frtnyi fizetés hátralékot — tekintve a mostani szegénységet — nagylelkűen elengedte.

* Kassán a három gyógyszerészhez még egy negyediket akarnak felállítani.

* Szatmár vidékén — mint a Tárógatóban olvassuk — a vereshimlő annyira járványos, hogy a gyermekek 2/3-dát már eddig meglepte.

* Reményi Ede tisztelettel felkéri mind azokat kik tőle a Petőfi-szoborra gyűjtő iveket elfogadtak, miszerint ivaikat — teleltve bár, vagy üresen — hozzá legkésőbb f. évi szeptember 15-ig beküldeni sziveskedjenek, Lakása régi posta utca 2-dik sz.

* A „Budapesti értesítő“ című új kereskedelmi, közlekedési és iparlap e hó elején megindult; első lapján vegyes híreket, a többin hirdetéseket tartalmaz: megjelenik minden hétfőn, szerkesztője Ádám Rezső, — előfizetési ára félévre 1 fr. 50 kr. negyedévre 80 kr.

*) E rovatban megemlített könyvek s folyóiratokra megrendeléseket szerkesztőségünk is elfogad. Szerk.

* Reviczky Szever és Zilahy Károly a mostoha időjárás miatt inségre jutott, alföldiek felcsúszására zsebkönyvet fognak kiadni.

Szerkesztői posta.

— Kelecseny. Kétszeri hirdetési díj 3 frt, bélyegdíj külön 60 kr.

Figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy a befizetéseket igazoló nyugtak Özvegyi József úrnál átvehetők.

Színház.

Egy hónapja mult már, hogy Breznay Géza igazgatása alatti színtársulat — válogatott s nagy részben nálunk ismeretlen darabok pontos s kerekded előadásaival a közönség részvétét megnyerni iparkodik, de mindhiába! hasztalan minden törekvés, — a színház nap nap mellett — a szó szoros értelmében — üres, s ha a napiköltség fedezve van, öntülnek, mert az nap nem vesztettek semmit... biztos kütfőtől szerzett tudósítás szerint egy hó alatt száz forintot nem kerestek, et quid hoc ad tantam sitim!? Igen sok mindenféle színtársulat megfordult már városunkban, mert év nem mulik el anélkül; de a pártolást egyik sem érdemelte meg annyira, mint Breznay-é, nem mondjuk mi, hogy talán jobb társulat nem volt még itt, sőt igen is volt; és nem egy; de jobb s öszszévágóbb előadásokat nem sokszor láttunk vidéki színtársulattól; honnan tehát ez a részvétlenség? megmagyarázni alig tudjuk. — Pénz nem sok van az igaz, de más években sem sokkal több volt; azt mondják meleg van a kis teremben, az is igaz, de még azon is segített az ügyes igazgató, mert oly szinkört szerzett, a hol bizony nem igen könnyen izzadunk meg; hol hát az ok? hát hol? Ily szomorú kilátások közepette nem tehet e derék színtársulat egyebet mint a mit valóban tenni fog... el innen el... A mai előadáson kívül még hármat rendeznek; — tisztelettel felhívjuk unghmegeye lelkes közönségét, hogy legalább e mai s az ezután adandó három előadáson tegye meg azt, amit tenni szokott minden más alkalommal.

No de ne lamentáljunk... úgy sem használ a panasz semmit, hanem mutassuk be a társulat tagjait egyenkint, mert vannak helybeli t. olvasóink közt is néhányan, a kik egyetlen egy előadáson sem voltak.

Breznay Géza, igazgató és rendező kiváló tehetségű fiatal ember szép külsővel, s ha szakmát választ magának, nyitva áll előtte az ut — a művészetig. Így azonban egy nap Marot bánt, más nap Angyal Bandit majd kovács inast söt eselszövő szerepeket is játszván, nehezebben tökéletesítheti magát azon szerepkörben, a melyre legtöbb hivatással bír. Tagadhatatlan ugyan, hogy don Josét kivéve, minden szerepének jól megfelelt, sőt némely szerepében itt ott művészi erőt is fejtett ki; de épen azért szükséges hogy erejét ne forgácsolja szét nem neki való szerepekben. Marot bánt jól, don Josét gyengén, Erős ezredet (Makrancos hölgyből) pompásan játszta.

Zeyk Elemér tapasztalt jó színész, szép színpadi alakkal és sok jártassággal bír, a leg-erősebb szerepeknek is képes jól megfelelni, s épen azért kárhozzátjuk, hogy néhol sokat tempózik, mint p. Don Caesarban; vagy nem fogta fel szerepét, vagy nagyobb hatásra számított, mint a minőt jójátékkal remélt kivívni, mi ez utóbbit gondoljuk. Dózsa Györgyöt jobban játszta mint a caraffai grófok végivadékát.

Várnai Félián komikus mint a keresztneve, de szakmája nem a burleszk hanem a pedant komikum, mint ilyen, bármely társulatnál kitűnő helyet foglalhat el. (folytatjuk)

Ma szomb. Szabo Krisztina javára adatik:
RONOW ÁGNES.

A jutalmazandó jeles színésznő mint e társulat drámai primadonnája, annál is inkább

felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos **Bánóczy Ferenc.**

méltán számíthat nagy közönségre, mert a megválasztott darab a legjobb történeti színművek egyike.

VÁSÁR.

Unghvár. Folyó hó 16. tartott hetivásáron a piaci árak következők voltak:

Buza köblönkint	8 fr	kr 8 fr 40 kr.
Gabona	4 " 40 "	5 " "
Tengeri	5 " "	6 " "
Árpa	3 " 20 "	
Zab nem volt		
Burgonya	2 " 30 "	
Széna	2 " "	3 " 40 "

Időjárásunk: Sovány, szeles; takarmánynunk nincs.

Hirdetések.

L. HIRSCH & L. BLAU

Ékszerárusok Pestről

ajánlják jól rendezett raktárukat a legújabb ízlés után készített

ARANY,

ezüst- és ékszerárak-,
gyöngyök- és órákkal.

Régi arany, ezüst, ékszer és gyöngy a legmagasb áron vétetik meg és cseréltesik be,

Boltja Nagyhid-utcán, Rein féle házban.

Petrovay Ákos Unghmegeyi Császlóci birtokaira az alföldről 1500 vagy 2000 darab juhot illő feltétel mellett telésre befogad.

Ugyanott 2 darab 6—7 éves tarka kocsis lo eladó. — A vállalkozni vagy venni akarók magánál a birtokosnál bővebb tudomást szerzhethnek Császlócson, u. p. Unghvár.

1000 pozsonyi mérő vetni való bánáti mag buza elado.

Alóliert által Bánátból hozott s e vidéken jól diszló buza közeliismerésben részeseült; ezen buza nagy sulya és kitűnő bokrosodása miatt minden más fajú buzát felülmul, ez évben vetni való magbuza eladást 1000 p.m. határoztam, helyben tisztán rostálva 5 ft. 50. kr. p. m. — előpénzzel megrendelést elfogadok 10-ik augusztusig.

Kelecseny, július 13-ikán

u. p. Velejte. Molnár István, földbirtokos.

Uj megnyitás.

Fűszer kereskedés, és dohány, bélyeg, levéljegyek, só, és fűzelék árusás.

A cs. k. katonaságból kilépvén, ismét előbbeni állásomhoz t. i. a kereskedéshez visszatértem.

Ismeretségem a nagyobb kereskedelmi városokban, u. m. Triestben, Bécsben sat. lehetőségessé teszik, hogy a legjobb árucikkeket a legjutányosabb áron állíthatom ki, mi szerény feltételek mellett számos keletet reményleni enged.

Unghvár, július 16. 1863.

Steidl Bernárd.
Árnólóhely sétatér 232. sz. a.

Előfizetések a Felvidék július-decemberi félévi folyamára 3 frtjával elfogadtatnak.